

„Skuteční hrdinové jsou ti, kteří v dějinách nejsou vidět.“

Markéta Kiššová

Fakulta filozofická Univerzity Pardubice

Laboratoire d'études et de recherches sur les logiques contemporaines de la philosophie, Université Paris 8

kissova.marketa@seznam.cz

S panem profesorem Horákem jsem se setkala na Katedře filozofie Univerzity Pardubice. Jeho páteční přednášky o francouzské filosofii pro mne během tamního studia patřily k těm nejzajímavějším. Mluvil s přirozenou autoritou a zároveň poutavým způsobem otevíral témata, která mne vždy podněcovala k přemýšlení.

V té době jsem četla *Pád* od Alberta Camuse, knihu, která mne naprosto uchvátila. Bylo to dílo, které se přesně dotýkalo otázek, jež mne přivedly k filosofii – o smyslu vlastního života v někdy tak trochu absurdním světě. Chtěla jsem si o tom promluvit s panem profesorem. Pamatuji si, jak jsem s určitou stydlivostí zaklepała na dveře jeho kabinetu. Byla jsem tehdy dvacetiletá studentka studia filozofie a měla jsem obavu, že mne pan profesor – tehdy jediný profesor na katedře, který navíc stál u jejího vzniku – odmítne. Má otázka byla vlastně velmi prostá: zda by souhlasil s vedením mé bakalářské práce.

Pan profesor mi nejprve nabídl kávu, kterou jsem z rozpaků odmítla. Když jsem pak chvějícím se hlasem vyslovila svou prosbu, přijal ji. Zároveň mne však odvedl od Camuse – podle něj filosoficky obtížně uchopitelného – a přivedl k Sartrovi. Doporučil mi četbu *Nevolnosti* a poté *Bytí a nicoty*. Tím nabylo mé rozhodnutí studovat filosofii zcela nového rozměru.

Pan profesor se stal mým velkým učitelem, který mne dovedl až ke studiu francouzského doktorátu. Nikdy však nebyl tím učitelem, který by něco ukládal nebo přikazoval. Mé první krkolomné texty nikdy neoznačil za špatné. Dokázal v nich vycítit myšlenku, kterou jsem chtěla vyjádřit, a pomocí otázek či odkazů na literaturu mne vedl k jejímu rozvinutí. Po celých patnáct let, co jsme spolu byli v pravidelném kontaktu, mne vedl k autonomii myšlení a k opatrnosti před ukvapenými soudy. Dnes vím, že v tom byl přítomen duch Descarta – převedený do Sartrova pojetí svobody.

Právě toto považuji za největší dar, který mi jako učitel předal. Učitel tu není proto, aby vám říkal, co máte dělat, ale aby vás pomohl nasměrovat k tomu, abyste žili lepší život. Pan profesor Horák to dokázal se skromností, která mu byla vlastní. Třebaže citát, který jsem vložila do názvu svého vzpomínání, patřil k jeho oblíbeným, nikdy ho nevztahoval sám k sobě – i přesto, že dokázal významně a pozitivně ovlivňovat životy ostatních lidí, včetně toho mého.